

RANTASALMEN KUNTA
Ympäristölautakunta
Poikkitie 2
58900 RANTASALMI

ILMOITUSPÄÄTÖS 1/2020/Rantasalmi
Ympäristönsuojelulain 115 a §:n
mukaisessa ilmoitusasiassa.
Ympäristölautakunta 19.3.2020 § XX

Annettu julkipanon jälkeen
XX.XX.2020

ASIA Ilmoitus lihakarjatilan toiminnan laajentamisesta.

ILMOITTAJA Markku Mähönen
Haapaniementie 625
58920 Kolkontaipale

ILMOITUKSEN TEKEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki 115 a §, jonka mukaan toiminta on ilmoitusvelvollinen: eläinsuojat, jotka on tarkoitettu vähintään 100 ja enintään 500 lihanaudalle.

VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty kuntaan 11.11.2019.

SIJAINITIEDOT JA ALUEKUVAUS

Toiminta sijoittuu Rantasalmen kunnan, Haapaniemen kylän, Niittylä 3:4-tilalle, jonka ilmoituksen tekijä puolisoineen omistaa. Tila sijaitsee Rantasalmen länsiosassa Haapaniementien varressa. Rantasalmen kirkonkylään on matkaa vajaat 15 kilometriä.

Lähimmät vieraat kaksi asuinpaikkaa/rakennusta ovat Mähösen uuden eläinsuojan aiotusta paikasta hieman yli 300 metrin etäisyydellä luoteen suunnalla. Maasto eläinsuojan ja lähimpien asuinpaikkojen välillä on enimmäkseen avointa peltomaastoa. Muutama muu asuinpaikka on reilun puolen kilometrin päässä.

Lähin vesistöallas on vajaan 600 metrin päässä oleva Saimaan Haapaselkään kuuluva Haapalahti lounaan suunnassa.

POHJAVESIALUE

Lähin luokiteltu pohjavesialue on noin 6 kilometrin päässä idän suunnassa oleva Kupialan I-luokan pohjavesialue.

KAAVATILANNE

Mähösen tilakeskuksen paikalla ei ole oikeusvaikutteista kaavaa.

TOIMINTAA KOSKEVAT MUUT VIRANOMAISLUVAT JA -VALVONTA

Rantasalmen ympäristö- ja rakennuslautakunta on myöntänyt Markku Mähöselle vuonna 2002 ympäristöluvan lihanautatilan pitoon.

ILMOITUKSEN TIEDOT

TOIMINNAN KUVAUS

Yleistä

Mähösen tila on perinteinen, kymmeniä vuosia Niittylän tilalla toiminut karjatila. Tilalla on tällä hetkellä noin 150 eri-ikäistä lihanautaa. Eläinten lanta käsitellään kuivikelantana. Tilan pellot ovat luomutuotannossa. Eläimiä on sijoitettuna tällä hetkellä kolmeen eläinsuojaan.

Toiminnan laajentaminen

Aiotun laajennuksen jälkeen tilalla on noin 250 lihanautaa. Tilakeskukseen rakennetaan uusi eläinsuoja, johon sijoitetaan 100 nautaa.

Perusedellytyksistä

Eläinten lanta käsitellään kuivikelantana. Tilan lantavarastotilaa on jatkossa eläinsuojien (4 kpl) kuivikepohjissa, tilakeskuksen lantaloissa, etälantalassa sekä kolmessa vuokralantalassa. Varastotilavuutta on yhteensä 3673 kuution verran. Osaa tilan eläimistä laidunnetaan, jolloin osa sonnasta ja virtsasta jää laidunalueelle.

Käytettävissä oleva peltoala on noin 61 hehtaaria, mistä vajaa puolet on omia ja loput vuokrapeltoja usealla eri kylällä. Peltoja ei ole luokitelluilla pohjavesialueilla.

Eläinsuojan ja lantavarastojen vähimmäisetäisyysvaatimukset lähimpiin häiriintyviin kohteisiin/vieraat asuinpaikat täyttyvät. Matkaa lähimpään naapuriin on noin 300 metriä, kun laskennallinen vähimmäisetäisyys tilan eläinyksikkömäärällä (953) ja esitetyillä karjasuojan ja lantavarastojen rakenneratkaisuilla on 150 metriä.

Jätehuollon ja vaarallisten aineiden käsittely ja varastointi, mukaan lukien polttoaineet, on ilmoituksen mukaan asianmukaisesti järjestetty.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kuuluttaminen, tiedottaminen ja lausunnot

Ilmoituksen vireilläolosta on kuulutettu Rantasalmen kunnan virallisella ilmoitustaululla ja verkkosivuilla 17.12.2019 – 17.1.2020. Asiasta tiedotettiin lähikiinteistöjen omistajille 17.12.2019 postitetulla kirjeellä. Ilmoituksen johdosta ei pyydetty lausuntoja.

Muistutukset, mielipiteet ja lausunnot

Kuulutusaikana ei jätetty muistutuksia. Lähinaapureilla ei ollut huomautettavaa.

Tarkastukset, täydennykset

Ympäristösihteeri teki tilan lähialueiden maastotarkastuksen 26.11.2019.

LAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta hyväksyy Markku Mähösen ilmoituksen koskien olemassa olevan lihakarjatilan toiminnan laajentamista. Laajentamisen jälkeen tilan eläinmäärä on enintään 250 eri-ikäistä lihanautaa.

Tilanpidossa on toimittava ilmoituksen mukaisesti ja noudatettava tämän päätöksen lupamääräyksiä, valtioneuvoston antamaa ns. nitraattiasetusta (1250/2014) sekä muita toimintaa koskevia säännöksiä.

Lautakunta antaa ympäristönsuojelulain 115 d §:n nojalla toiminnalle seuraavat määräykset:

MÄÄRÄYKSET

1. Lanta- ym. varastot.

Lannan varastotilavuuden on katettava 12 kuukauden varastointitarve (ml. sade- ja pesuvedet), josta kuitenkin voidaan vähentää laiturille jäävä virtsa ja sonta tai jos lantaa luovutetaan sellaiselle toimijalle, jolla on lupa sen vastaanottoon. Tilan käytössä on oltava asianmukaiset lanta- ja muut varastot: tiiviit ja siten rakennetut, että esim. lantavesiä ei pääse valumaan ympäristöön. Lantaloiden ja muiden varastojen sekä rakenteiden kuntoa on seurattava säännöllisesti ja mahdolliset vauriot pitää korjata viipymättä. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 1250/2014)

2. Peltoala ja lannan levittäminen sekä kuormaus ja kuljetus

Lannan levityspeltoa on kulloinkin oltava vuosittain käytössä vähintään hakemuksen mukaisen eläinmäärän edellyttämä määrä. Lanta tulisi levittää pelloille ensisijaisesti keväällä eikä niitä ilman pakottavaa syytä saa levittää asutuksen lähituntumassa oleville pelloille pyhien ajankohtina. Levitysjankohdat on mahdollisuuksien mukaan ajoitettava siten, että tuuli ei käy suoraan muuhun asutukseen päin.

Kuormauksen ja kuljetuksen yhteydessä on huolehdittava, ettei lantaa pääse hallitsemattomasti tippumaan esim. teille. Jos karisemisia pääsee tapahtumaan, on ympäristöön päässyt lanta siivottava pois. (YSL 16, 52 §)

3. Jätehuolto

Kuolleiden eläimien hävittämisessä noudatetaan kunnaneläinlääkäriin ohjeita. Kuolleiden eläinten varastointia tulee välttää ja on huolehdittava, että lyhytaikaisestakaan varastoinnista ei aiheudu terveys- tms. haittaa.

Jätehuolto kokonaisuudessaan on hoidettava niin, että siitä ei aiheudu terveys-, roskaantumis- tms. haittaa. Ne hyötyjätteet, joiden keräys on järjestetty paikkakunnalla, on toimitettava niiden keräyspisteisiin.

Vaaralliset jätteet (aiemmin ongelmajätteet) on toimitettava asianmukaisesti vastaanottopisteisiin vuosittain tai ne saa luovuttaa vain asianmukaisen keräyslupan omaavalle yritykselle. Vaarallisten jätteiden varastointi tilalla on järjestettävä siten, että niistä ei aiheudu terveyshaittaa eikä maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisen vaaraa.

(YSL 7, 58 § JäteL 13, 15, 28 ja 29 §, kunnan jätehuoltomääräykset

4. Öljytuotteet ja muut kemikaalit

Polttoaineiden ja kemikaalien käsittelyssä ja varastoinnissa on oltava huolellinen, jotta maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaumisvaaraa ei aiheudu. Säiliöiden ja niiden pumppaus- tms. laitteiden kunto on varmistettava vähintäänkin polttoaineiden varastointia koskevien määräysten mukaisesti. Kemikaalit on säilytettävä tiiviillä alustalla ehjissä suljetuissa astioissa sekä mahdollisuuksien mukaan lukituissa tiloissa. (YSL 7, 52, 66 §)

5. Onnettomuus- ja häiriötilanteet sekä ilmoitusvelvollisuus

Mahdollisista häiriö- tai onnettomuustilanteista, kuten esim. polttoainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen hallitsemiseksi ja ympäristövahinkojen minimoimiseksi. Tilalla on pidettävä alkusammutuskalustoa ja öljyntorjuntamateriaalia ensitorjuntaa varten.

Toiminnan olennaisesta laajentamisesta tai muuttamisesta sekä toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle samoin kuin toiminnanharjoittajan tai toiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta. (YSL 7, 14-17, 52, 62, 94, 123, 134 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ilmoituksen hyväksymisen edellytyksenä on YSL 115 d §:n mukaan, että toiminnasta ei, asetettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- terveyshaittaa
- merkittävää muuta YSL 5 §:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa (haittaa mm. luonnolle, luonnonvarojen käyttämiselle, ympäristön viihtyisyydelle tai vahinkoa ja haittaa omaisuudelle)
- YSL 16-18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot)
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella

Lautakunta arvioi, että eläinsuojatoiminnan laajentaminen ilmoitetulla tavalla ei ole ristiriidassa yllä kuvattujen edellytysten kanssa. Alue on kaavoittamatonta haja-asutusalueetta, joten kaavallisia esteitä ei ole.

Määräysten perustelut

Määräyksillä pyritään ennalta ehkäisemään vesien ja maaperän/pohjaveden pilaantumista sekä ehkäisemään lannan levityksestä naapureille aiheutuvaa haittaa (määräys nro 1-2). Jätehuoltoa koskevalla määräyksellä (3) pyritään estämään roskaantumista ja terveyshaittoja. Öljytuotteet ja kemikaalit aiheuttavat maaperään joutuessaan huomattavan ympäristövahingon vaaran, joten niiden käsittelyyn ja torjuntatoimiin on kiinnitettävä huomiota (4). Ilmoituksia koskeva määräys on tarpeen onnettomuuksiin varautumisen sekä valvonnan ja tarkkailun tarpeita varten (5).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, ns. nitraattiasetus

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 29.6.2009, ympäristöministeriö

EY asetus 517/2015 kuolleiden ja lopetettujen eläinten käsittelystä

Rantasalmen kunnan yleiset jätehuoltomääräykset ja ympäristönsuojelumääräykset

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Markku Mähönen

Jäljennös

Terveystieteiden tutkimuskeskus/Itä-Savon sairaanhoitopiiri

Etelä-Savon ELY-keskus

Tieto päätöksen antamisesta

asianosaiset

Tieto päätöksen tekemisestä julkaistaan Rantasalmen kunnan kuulutusohjeen mukaisesti, mm. kunnan verkkosivuilla.

HUOMAUTUKSET

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelu- tai jätelain nojalla hyväksytyn ilmoituksen määräystä ankarampia, tai luvasta poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta tämän päätöksen estämättä noudatettava.

Eläinsuojan, lietesäiliöiden ja muiden rakennusten rakentaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia.

KÄSITTELYMAKSU

Ilmoituksen käsittelystä peritään 1200 euroa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän ilmoituspäätökseen sekä käsittelymaksuun voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella, joka on tehtävä 30 päivän kuluessa antopäivästä antopäivää lukuun ottamatta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Pekka Sorjonen
ympäristösihteeri